

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2004 m. liepos 14 d. Nr. D1-385

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [104-2322](#)) 5 straipsniu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)), 11.5 punktu,

1. T v i r t i n u Aplinkos apsaugos agentūros nuostatus (pridedama).
2. L a i k a u netekusiais galios Aplinkos apsaugos agentūros nuostatus, patvirtintus aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 466 „Dėl Aplinkos ministerijos Jungtinio tyrimų centro ir Vandens išteklių departamento reorganizavimo“ 3 punktu.

L. E. APLINKOS MINISTRO PAREIGAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2004 m. liepos 14 d.
įsakymu Nr. D1-385

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) yra biudžetinė įstaiga, veikianti pagal Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymą ir išlaikoma iš valstybės biudžeto.

2. Agentūra yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos Respublikos valstybės herbu ir savo pavadinimu, logotipą.

3. Agentūros steigėjas yra Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Aplinkos apsaugos agentūra yra tiesiogiai pavaldi ir atskaitinga Aplinkos ministerijai.

4. Agentūra savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu, Lietuvos Respublikos vandens įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei šiais nuostatais. Vykdydama savo uždavinius, Agentūra vadovaujasi Europos Sąjungos teisės aktais.

5. Agentūros buveinė: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311, Vilnius, Lietuvos Respublika. Interneto tinklalapio adresas: <http://aaa.am.lt>.

II. AGENTŪROS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

6. Svarbiausieji Agentūros uždaviniai yra:

6.1. užtikrinti nepertraukiamą, kompleksinę aplinkos kokybės ir gamtos išteklių naudojimo stebėjimą, gautų duomenų objektyvų vertinimą laiku, prognozavimą bei informacijos pateikimą valstybės institucijoms aplinkos apsaugos politikai formuoti, aplinkos apsaugos priemonėms pagrįsti ir jų efektyvumui vertinti, kitoms valstybės institucijų atliekamoms funkcijoms sėkmingai įgyvendinti, visuomenės sąmoningumui ir aktyvumui aplinkos apsaugos srityje ugdyti bei informuotumui didinti, mokslinės visuomenės formavimo tikslams pasiekti, kitoms konkrečioms problemoms, besiremiančioms informacija apie aplinką, spręsti;

6.2. teikti pasiūlymus formuojant bei įgyvendinant aplinkos apsaugos politiką šiose srityse:

6.2.1. vandens telkinių apsaugos ir valdymo upių baseinų rajonų pagrindu, paviršinio vandens resursų naudojimo;

6.2.2. planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo;

6.2.3. taršos integruotos prevencijos, geriausių prieinamų gamybos būdų (toliau – GPGB) ir aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (toliau – EMAS) taikymo, aplinkai nepavojingo gaminio ženklo (toliau – ANGŽ) suteikimo.

7. Agentūra, vykdydama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

7.1. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant arba rengia įstatymų, kitų teisės aktų, reguliuojančių aplinkos apsaugą, aplinkos monitoringą, vandens telkinių ir vandens apsaugos valdymą upių baseinų rajonų (toliau – UBR) pagrindu, hidrotechnikos statinių naudojimą ir kontrolę hidrologinio režimo užtikrinimo aspektu, GPGB, EMAS taikymą, ANGŽ suteikimą, taršos integruotą prevenciją, aplinkos kokybės bei ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, vandens resursų naudojimą, aplinkos oro ir paviršinio vandens taršos bei atliekų tvarkymo apskaitą, turimų registrų ir duomenų bankų tvarkymą, gamtos išteklių naudojimą ir apsaugą, valstybinę laboratorinę kontrolę, aplinkai padarytos žalos apskaičiavimą, projektus, teikia pastabas ir pasiūlymus dėl kitų valstybės institucijų, įstaigų, organizacijų, įmonių rengiamų teisės aktų projektų;

7.2. nustato vandensaugos tikslus paviršiniams vandens telkiniams, organizuoja UBR ar jų dalių, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, priemonių programų bei jų įgyvendinimo valdymo planų nustatytiems vandensaugos tikslams pasiekti rengimą, koordinuoja jų įgyvendinimą bei pagal kompetenciją juos įgyvendina;

7.3. organizuoja valstybinį aplinkos monitoringą, koordinuoja jo vykdymą bei pagal kompetenciją jį vykdo;

7.4. organizuoja ir pagal kompetenciją vykdo aplinkos ir jos taršos šaltinių cheminius, biologinius ir radiologinius tyrimus, koordinuoja taikamuosius bei mokslinius aplinkos tyrimus, programas ir projektus;

7.5. vykdo ypač didelio, taip pat avarinio užterštumo, ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarių atvejais tyrimus, taip pat esamų ir naujai įdiegiamų technologijų (potencialių aplinkos teršimo šaltinių ir valymo įrenginių) taršos aplinkai tyrimus;

7.6. atlieka pavojingų, sunkiai identifikuojamų teršiančių medžiagų analizę įvairiuose aplinkos elementuose (oras, vanduo, dirvožemis ir kt.) ir iš ūkinės veiklos objektų taršos šaltinių taikant cheminius, biologinius, radiologinius analizės metodus, užtikrina atliekamų matavimų kokybės kontrolę ir kokybės valdymą, aprobuoja, unifikuoja ir įdiegia naujausius aplinkos tyrimo metodus;

7.7. kaupia aplinkos taršos apskaitos, pagal kompetenciją Lietuvos Respublikoje atliekamų valstybinio aplinkos monitoringo ir mokslinių tyrimų duomenis, tobulina aplinkos taršos apskaitos metodus;

7.8. koordinuoja ir metodiškai vadovauja valstybinei ir ūkio subjektų taršos šaltinių laboratorinei kontrolei, pagal kompetenciją vykdo aplinkos valstybinę laboratorinę kontrolę, nustato kvalifikacinius reikalavimus ir išduoda leidimus laboratorijoms, galinčioms atlikti aplinkos ir jos taršos šaltinių laboratorinius matavimus;

7.9. pagal kompetenciją kontroliuoja Aplinkos ministerijos sistemos bei kitų organizacijų, atliekančių aplinkos ir jos taršos šaltinių tyrimus, laboratorijų darbo kokybę;

7.10. koordinuoja Aplinkos ministerijos sistemos laboratorijų techninį aprūpinimą, diegia šiuolaikines analitinių aplinkos tyrimų technines priemones;

7.11. vertina bei prognozuoja paviršinio vandens bei aplinkos oro būklę pagal aplinkos monitoringo, antropogeninių procesų, ypatingųjų ekologinių ir kitų ekstremalių situacijų bei avarių atvejais poveikio aplinkai tyrimų duomenis;

7.12. teikia išvadas ir pasiūlymus dėl esamų ir naujai įdiegiamų technologijų efektyvaus panaudojimo ir potencialių aplinkos teršimo židinių nustatymo bei likvidavimo;

7.13. teikia išvadas apie ūkio subjektų ūkinės veiklos sukeltą taršą ir kitą poveikį aplinkai;

7.14. organizuoja biotos ir ekosistemų vertinimą, pagal kompetenciją dalyvauja organizuojant kraštovaizdžio būklės vertinimą, taip pat aplinkos būklės prognozę pagal aplinkos monitoringo tyrimų duomenis;

7.15. parenka ir tobulina aplinkos kokybės vertinimo metodus;

7.16. nustatyta tvarka teikia duomenis ir informaciją nacionalinėms ir tarptautinėms institucijoms ir organizacijoms bei kitiems aplinkos duomenų ir informacijos vartotojams, bendradarbiauja su suinteresuotomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis institucijomis keičiantis aplinkosaugine informacija;

7.17. pagal kompetenciją rengia veiklos ataskaitas Aplinkos ministerijai, kitą apibendrinančią informaciją ir ataskaitas apie aplinkosauginių priemonių įgyvendinimo efektyvumą Lietuvoje Aplinkos ministerijai, Europos Komisijai bei kitoms tarptautinėms organizacijoms;

7.18. koordinuoja ir organizuoja leidinių apie aplinkos būklę rengimą;

7.19. tvarko ir vysto upių, ežerų ir tvenkinių valstybės kadastrą, Lietuvos Respublikos upių, ežerų, tvenkinių ir kitų vandens telkinių klasifikatorius, teritorijų planavimo dokumentų registrą ir teritorijų planavimo duomenų banką;

7.20. užtikrina tvarkomų registų ir duomenų bazių integravimą su kitomis informacinėmis sistemomis, vysto, administruoja turimas informacines sistemas, duomenų bazines bei technologijas ir užtikrina jų funkcionalumą;

7.21. užtikrina vandens telkinių apsaugos ir valdymo upių baseinų rajonais sistemos administravimą bei funkcionavimą;

7.22. pagal kompetenciją koordinuoja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesą, nagrinėja ir tvirtina poveikio aplinkai vertinimo programas, nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo ataskaitas ir priima motyvuotus sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo poveikio aplinkai požiūriu, atlieka atranką ir priima atrankos išvadą, ar privalomas poveikio aplinkai vertinimas;

7.23. pagal kompetenciją dalyvauja hidrotechnikos statinių ir tvenkinių įrengimo, priežiūros ir naudojimo procesuose, tvirtina tvenkinių bei užtvenktų ežerų naudojimo ir priežiūros taisykles, pagal kompetenciją rengia aplinkosaugos sąlygas vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams bei plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis;

7.24. kuria ir taiko aplinkosauginio gaminių ženklinimo sistemą, koordinuoja ANGŽ suteikimo gaminiams tvarką bei pagal kompetenciją konsultuoja gamintojus ar importuotojus dėl ANGŽ suteikimo dokumentų paketo parengimo;

7.25. sistemina ir tvarko duomenų bazines apie Europos Sąjungos parengtus ir rengiamus GPGB informacinius dokumentus bei kitas švaresnes technologijas, koordinuoja ir organizuoja GPGB informacinių dokumentų anotacijų rengimą;

7.26. vykdo organizacijų savanoriško dalyvavimo EMAS registraciją;

7.27. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant šalies regioninės plėtros planus, taip pat įgyvendinant kitų institucijų parengtas strategijas ir programas;

7.28. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant, įgyvendinant ir koordinuojant tarptautines programas ir projektus aplinkos monitoringo, valdymo upių baseiniais, taršos integruotos prevencijos, aplinkosaugos vadybos ir audito, aplinkosauginio ženklinimo, taršos apskaitos, teritorijų planavimo, gamtinės aplinkos tyrimų ir aplinkos kokybės vertinimo srityse;

7.29. pagal kompetenciją atstovauja Aplinkos ministerijai ir dalyvauja tarptautinių ir nacionalinių darbo grupių veikloje;

7.30. pagal kompetenciją teikia konsultacijas fiziniams ir juridiniams asmenims aplinkos kokybės valdymo ir vertinimo srityse;

7.31. pagal kompetenciją organizuoja Aplinkos ministerijos sistemos specialistų rengimą ir kvalifikacijos kėlimą aplinkos kokybės vertinimo, cheminių, biologinių, ir radiologinių analizės metodų taikymo, teritorijų planavimo informacinių sistemų diegimo ir kitose srityse;

7.32. pagal kompetenciją teikia metodinę pagalbą Aplinkos ministerijos sistemos specialistams;

7.33. vykdo kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas funkcijas.

III. AGENTŪROS TEISĖS IR PAREIGOS

8. Agentūra, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teises ir pareigas:

8.1. teikti pasiūlymus formuojant bei įgyvendinant valstybės politiką aplinkos apsaugos, aplinkos kokybės vertinimo, aplinkos monitoringo, vandens telkinių ir vandens apsaugos valdymo UBR pagrindu, GPGB, EMAS taikymo, ANGŽ suteikimo, taršos integruotos prevencijos, aplinkos kokybės bei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, paviršinio vandens resursų naudojimo, aplinkos oro ir paviršinio vandens taršos bei atliekų tvarkymo apskaitos, turimų registų ir duomenų bankų tvarkymo, gamtos išteklių naudojimo ir apsaugos, valstybinės laboratorinės kontrolės, aplinkai padarytos žalos skaičiavimo srityse, taip pat pasiūlymus dėl aplinkos apsaugos sistemos plėtros krypčių;

8.2. nustatyta tvarka gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų ir organizacijų, įmonių, juridinių ir fizinių asmenų informaciją, reikalingą Agentūros funkcijoms vykdyti;

8.3. pagal kompetenciją bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis, įstaigomis, organizacijomis ir įmonėmis;

8.4. pagal kompetenciją reikalauti, kad fiziniai ir juridiniai asmenys vykdytų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus, įgyvendintų priemonės mažinti neigiamą poveikį aplinkai ar jo išvengti;

8.5. pagal kompetenciją nustatyta tvarka nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų pareiškimus, skundus bei pasiūlymus, priimti sprendimus;

8.6. pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka atlikti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų funkcijas;

8.7. gauti pajamas atliekant konsultavimo, aplinkos kokybės vertinimo, aplinkos ir jos elementų (oro, vandens, dirvožemio ir kt.) analizės paslaugas bei naudoti jas įstaigos išlaidoms dengti;

8.8. dalyvauti nustatyta tvarka svarstant ir sprendžiant aplinkos apsaugos klausimus ir svarstant klausimus, susijusius su Agentūros veikla ar jos vertinimu;

8.9. teikti dokumentus, žodinius ir rašytinius paaiškinimus, išvadas ir kitą informaciją, reikalingą Aplinkos ministerijos uždaviniams ir funkcijoms atlikti;

8.10. Agentūra gali turėti kitas Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais įtvirtintas teises ir pareigas.

IV. AGENTŪROS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Agentūrai vadovauja direktorius, kurį teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš pareigų atleidžia aplinkos ministras. Agentūros direktorius pavaldus aplinkos ministrui.

10. Direktorius:

10.1. organizuoja Agentūros veiklą ir asmeniškai atsako už jos veiklą, paskirsto darbus Agentūros struktūrinių padalinių vadovams, valstybės tarnautojams bei darbuotojams;

10.2. sprendžia Agentūros kompetencijai priklausančius klausimus ir atsako už Agentūrai pavestų uždavinių įgyvendinimą ir funkcijų atlikimą;

10.3. teikia aplinkos ministrui tvirtinti Agentūros struktūrą, programas ir jų sąmatas;

10.4. vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Ministro Pirmininko ir aplinkos ministro pavedimus;

10.5. pagal kompetenciją leidžia įsakymus ir kontroliuoja jų vykdymą;

10.6. sudaro sandorius, reikalingus Agentūros uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;

10.7. teikia aplinkos ministrui Agentūros metines veiklos ataskaitas, atsiskaito aplinkos ministrui už savo veiklą;

10.8. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš pareigų atleidžia Agentūros valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, skatina, skiria tarnybines ir drausmines nuobaudas;

10.9. tvirtina Agentūros pareigybių sąrašą, vidaus tvarkos taisykles, struktūrinių padalinių nuostatus, valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių aprašymus, valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymo planus;

10.10. atstovauja Agentūrai valstybės valdžios ir valdymo institucijose, įstaigose, nacionalinėse ir tarptautinėse organizacijose, įmonėse;

10.11. pagal kompetenciją tvirtina paslaugų įkainius, tarifus, ar kainų nustatymo metodiką;

10.12. nustato Agentūros valstybės tarnautojams ir darbuotojams priedus prie atlyginimo, nustato skatinimo tvarką;

10.13. nustatytą tvarką valdo, naudoja Agentūros turtą ir juo disponuoja;

10.14. atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų jam pavestas funkcijas.

11. Agentūros direktorius turi pavaduotoją, kurį teisės aktų nustatyta tvarka jis skiria pareigoms ir iš pareigų atleidžia. Jei Agentūros direktoriaus nėra, jį pavaduoja pavaduotojas arba Agentūros direktoriaus paskirtas kitas Agentūros struktūrinio padalinio vadovas, kuris turi teisę atlikti šių nuostatų 10 punkte nurodytas funkcijas.

V. AGENTŪROS LĖŠOS IR FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

12. Agentūros veikla finansuojama iš valstybės biudžeto pagal aplinkos ministro patvirtintas programas ir jų sąmatas, neviršijant Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintų bendrųjų asignavimų, vadovaujantis Finansų ministerijos nustatytais finansavimo taisyklėmis ir išdo procedūromis.

13. Agentūra gali turėti pajamas, gautas atliekant funkcijas, ir jas naudoti Agentūros išlaidoms dengti ir kitiems Agentūros poreikiams Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Agentūros metinį biudžetą ir darbo užmokesčio fondą nustato ir tvirtina aplinkos ministras.

15. Agentūros finansinės veiklos kontrolę pagal kompetenciją vykdo Aplinkos ministerijos, Valstybės kontrolės, Mokesčių inspekcijos, Socialinio draudimo valdybos atitinkami padaliniai.

16. Agentūra finansines ataskaitas teikia Aplinkos ministerijai Finansų ministerijos nustatyta tvarka.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Agentūra pertvarkoma, reorganizuojama arba likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
